

Brüssel, 30. november 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0384(COD)

14368/21
ADD 2

EF 366
ECOFIN 1168
CODEC 1546
IA 192

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. november 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2021) 347 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 seoses turuandmete läbipaistvuse suurendamise, kauplemiskoondteabe süsteemi loomisega seotud takistuste kõrvaldamise, kohustusliku kauplemiskoha nõuete optimeerimise ja kliendi korralduste edastamise eest tasu võtmise keelustamisega Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2021) 347 final.

Lisatud: SWD(2021) 347 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.11.2021
SWD(2021) 347 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 seoses turuandmete läbipaistvuse suurendamise, kauplemiskoondteabe süsteemi loomisega seotud takistuste kõrvaldamise, kohustusliku kauplemiskoha nõuete optimeerimise ja kliendi korralduste edastamise eest tasu võtmise keelustamisega

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta

{COM(2021) 727 final} - {SEC(2021) 573 final} - {SWD(2021) 346 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinngang järgmise ettepaneku kohta: finantsinstrumentide turgude määruse (EL) nr 600/2014 läbivaatamine
A. Vajadus meetmete järele
Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?
Finantsinstrumentide turgude määruse läbivaatamisel käsitletakse liidu kapitaliturgude kolme peamist probleemi: 1) likviidsus- ja tehingute tegemisega seotud risk kõikide kapitalituru osaliste jaoks; 2) koondatud turuandmete suur maksumus ja 3) andmete koondamise ärimudeli puudumine. Tänu finantsinstrumentide turgude direktiivile, millega avati finantsinstrumentidega (nagu aktsiad, võlakirjad ja tuletisinstrumentid) kauplemine konkurentsile, kauplevad paljud platvormid nüüd identsete finantsinstrumentidega. See muudab kauplemise odavamaks, kuid samas hajutab selle üle liidu enam kui 400 kauplemisturu vahel. Selline killustatus tähendab, et hajutatud on ka turuandmed, mida investorid kauplemisotsuste tegemiseks vajavad. Ostmiseks on vahendeid ainult kogenumatel kutselistel turuosalistel (välkkauplejad ja suuremad investeerimispannad). Enamikul tavainvestoritel ja nende maakleritel ei ole ELi kauplemisturgudest terviklikku ülevaadet ning sageli teevad nad investeerimisotsuseid osalise turuvaate põhjal.
Mida selle algatusega loodetakse saavutada?
Kuigi finantsinstrumentide turgude määrus juba sisaldab kauplemiskoondteabe põhiraamistikku, ei ole ühegi varaklassi jaoks kauplemiskoondteabe pakkujat esile kerkinud, kuna see pole majanduslikult tasuv, vaja on sõlmida individuaalsed litsentsimiskokkulepped ja tehinguandmete kvaliteet on ebapiisav. Komisjon kavatseb finantsinstrumentide turgude määrust muuta, et saavutada tõhus kauplemiskoondteabe süsteem, mille eesmärk on vähendada kõigi turuosaliste likviidsus- ja tehingute tegemisega seotud riski. Selle saavutamiseks peaks uue raamistiku eesmärk olema ühelt poolt parandada turuandmete kvaliteeti ja sillutada teed turuandmete koondamisele. Teiselt poolt peaks see hõlbustama turuandmete litsentsimist ja pakkuma turuandmete koondamise ärimudelit.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?
Kauplemiskoondteabesse koondatakse põhilised turuandmed konkreetse finantsinstrumendi kohta, millega kaubeldakse liidus mitmes kauplemiskohas. Seega luuakse kauplemiskoondteabe süsteem selleks, et suurendada liidu turu läbipaistvust ja usaldust selle vastu ning muuta juurdepääs põhilistele turuandmetele demokraatlikumaks. Tänu otsesele kohaldatavusele kogu liidus oleks süsteemi loomine kiirem ja tõhusam kui liikmesriikide tasandil tehtavate samalaadsete algatuste korral.
B. Lahendused
Milliseid seadusandlikke ja muid kui seadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?
Aruandes käsitletakse kahte valikute paketti ning mõlemaga kaasneb 2. taseme meede, millega ühtlustatakse turuandmete väljasid kohustusliku teabe jaoks, mille tasuta esitamise kohustus on kõigil platvormidel, mis pakuvad kauplemist aruandekohustusega hõlmatud väärtpaberitega või kauplevad nendega. 1. Võimalused turuandmete kvaliteedi parandamiseks / turuandmete koondamise hõlbustamiseks („koondamisvalikud“) <i>Variant 1.1 (oma tarbeks koondajad).</i> Turuosalistes saaksid registreerida end Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) juures oma tarbeks koondajaks. See võimaldaks neil koguda ja koondada turuandmeid enda sisekasutuseks otse oma andmekeskuses. <i>Variant 1.2 (konkureerivad koondajad).</i> Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juures registreeritud konkureerivad turuandmete koondajad koguksid turuandmeid ja koondaksid need otse oma abonendi andmekeskuses (detsentraliseeritud koondamine), mis võimaldab lühendada andmete latentsusaega. <i>Variant 1.3 (börsikoondaja).</i> ELi aktsiabörsid või võlakirjade ja tuletisinstrumentide esmane likviidsuskeskus, kes koondab kõik kauplemisandmed, mis on seotud nende noteeritud väärtpaberitega (aktsiabörsid) või mille puhul on nad peamised likviidsuskeskused (kõik muud varaklassid). <i>Variant 1.4 (ühtne koondaja).</i> Kõikide turuandmete koondamise ülesanne antaks ühtsele turuandmete koondajale, kelle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve valib pakkumismenetluse käigus. Kauplemiskoondteabe pakkuja oleks kõikidest andmesitajatest sõltumatu. <i>Variant 1.5 (kauplemise koondamise reegel).</i> See variant ei hõlmaks kauplemiskoondteavet, vaid selle asemel koondataks konkreetsetes finantsinstrumentide kategoorias kauplemine piiratud hulgale kauplemisplatvormidele. Kauplemise koondamisega vähendatakse turuandmete allikaid ning andmete koondamise vajadus on vähem pakiline või kaob täielikult. Selle paketi eelistatud variandid on 1.2 ja 1.4: ühtne koondaja või mitu koondajat, lisaks võimalus koondada oma tarbeks (variant 1.1), on kauplemisjärgsete põhiandmete kõigile turuosalistele õiglaselt ja tõhusalt kättesaadavaks tegemisel kõige tõhusam(ad) ja nii suurendatakse kauplemisjärgset läbipaistvust. Variandil 1.2 on turuandmete optimaalse ja õigeaegse kvaliteedi saavutamise seisukohast väike eelis. Teisest küljest on variandi 1.4 eelis võimalus valida koondajaks uus turule tulija, kes on täiesti sõltumatu nii turuandmete esitajatest kui ka turuandmetega tegelevatest ettevõtjatest. 2. Turuandmete litsentside väljastamise hõlbustamise / turuandmete koondamise ärimudeli loomise variandid

(„litsentsimisvõimalused“)

Variant 2.1 (seadusega kehtestatud osalemistasu ei ole). Minimaalset osalemistasu ei nõutaks. Osalemistasud peaksid seega katma ainult kauplemiskoondteabe pakkuja tegevuskulud, mis ei võimalda jaotada tulu andmeesitajatele.

Variant 2.2 (seadusega kehtestatud osalemistasu). Selle variandi puhul määratakse kindlaks **minimaalne kohustuslik osalemistasu**, et luua koondaja(te) ja andmeesitajate vaheline ühisosa, kuna see võimaldaks **tulu** turuandmete esitajatele **ümber jaotada**.

Variant 2.3 (seadusega kehtestatud osalemistasu ja võrdlushinnaga seotud kohustustest vabastamise puutuv juurdepääsutasu). Selle variandi puhul määratakse kindlaks **seadusega kehtestatud minimaalne osalemistasu (tulude ümberjaotamisega)** ja see sisaldab **täiendavat kasutustasu** kauplemiskohtadele, mis kasutavad turuandmeid **võrdlushinnana**.

Selle paketi eelistatud variant on variant 2.3, kuna see võimaldab saada andmeesitajatelt kvaliteetsemaid turuandmeid ja ergutab samal ajal turuosalisi eelistama avatud turge.

Kes millist varianti toetab?

Investorid, alternatiivsed kauplemiskohad, varahaldurid, pangad, välkkauplejad ja riiklikud järelevalveasutused toetavad üldiselt sellise kauplemiskoondteabe süsteemi loomist, mida haldab noteerivatest börsidest sõltumatu üksus (variandid 1.2 ja 1.4, mitte variant 1.3). Mõned jaeturu esindajad leiavad, et kauplemiskoondteave ei lahenda kõiki probleeme, mis on seotud teabe asümmeetriaga finantsturgudel. Turgu valitsevad börsid suhtuvad kauplemiskoondteabe süsteemi loomisse skeptiliselt võimaliku mõju pärast tuludele, mida õigeaegne kauplemiskoondteave võib nende ärisaladusena käsitletava teabega seotud müügikohapõhistele toodetele avaldada. Turgu valitsevad börsid pooldavad ka seda, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve haldaks kauplemiskoondteabe pakkujat või vähemalt teeks tema üle järelevalvet, et takistada huvide konflikte.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

- Koondamisvariandid 1.2 ja 1.4 muudaksid n-ö demokraatlikumaks ülevaate saamise sellest, kust saada mis tahes finantsinstrumendi puhul parim hind ja suurim likviidsusreserv. See looks võrdsed tingimused: jaeinvestoril, tema maakleril ning väikese varahalduri või suurpanga heaks töötaval kauplejal oleks kõigil osa samadest turuandmetest, mis praegu on ainult suurematel turutegijatel. Kauplemiskoondteabega, mida annab kas ühtne pakkuja (variant 1.4) või mida annavad konkureerivad pakkujad (variant 1.2), välditaks seda, et jaekliendid ja nende vahendajad jäävad oma tehingukorralduste eest **parima saadaoleva hinna saajate** hulgast välja, ning pakutaks neile vahendit, **millega kontrollida parima täitmise eeskirja järgimist**.
- Koondamisvariandil 1.2 on väike latentsusaja eelis, kuna andmete detsentraliseeritud edastamine on latentsusaja poolest veidi täpsem. Koondamisvariant 1.4 annab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele võimaluse anda koondaja ülesanded täiesti uuele turuletulijale.
- Kauplemiskoondteabe süsteemi kaudu toimuv järelevalve **motiveerib maaklereid** ja varahaldureid püüdma aktiivselt kaasata oma portfelliges optimaalseid instrumente, mitte ainult neid, mis on saadaval nendes vähestes müügikohtades, mille liikmed nad parajasti on.
- Pakkudes tulude jaotamise mudelit, mis toimib majandusliku **stiimulina**, et **suunata tehingud** kauplemiseelsete läbipaistvate **täitmisprotokollide** poole, võib kauplemiskoondteave suurendada stiimuleid esitada täpseid ja õigeaegseid andmeid, kasutades ühtlustatud andmevormingut. See toob kaasa turuandmete esitajate ja turuandmete koondajate stiimulite ühtlustamise, mis suurendaks ka usaldust liidu kapitalituru toimimise vastu.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Aktsiate ja võlakirjade kauplemiskoondteabe pakkuja prognoositavad tegevuskulud on hinnanguliselt järgmised:

Kapitaliväärtpaberite kauplemiskoondteabe kulud (aastas)	Võlakirjade või tuletisinstrumentide kauplemiskoondteabe kulud (aastas)
Rajamis-/sisseseadmiskulud – 0,8–2,4 miljonit eurot aastas	Rajamis-/sisseseadmiskulud – 0,16–1,4 miljonit eurot aastas
Tegevuskulud – 1,4–5,5 miljonit eurot aastas	Tegevuskulud – 1,3–4 miljonit eurot aastas
Kokku – 2,2–7,8 miljonit eurot aastas	Kokku – 1,46–5,4 miljonit eurot aastas

Kauplemiskoondteabe süsteem toimiks kasutajatelt saadava tulu mudeli alusel, mille kohaselt kauplemiskoondteabe pakkuja võtaks kutselistelt kasutajatelt aastase lepingu korral osalemistasu 100 eurot kuus „kasutaja kohta“. Mittekutselised kasutajad tasu ei maksaks või maksaksid kuni 1 euro kuus. Ülemäärane kasum jaotatakse ümber andmete esitajatele. **Kapitaliväärtpaberite** kauplemiskoondteabe prognoosid näitavad, et aastane **kogutulu** on hinnanguliselt ligikaudu 200 miljonit eurot, olenevalt kauplemiskoondteabe erijoontest. Kui lahutada sellest keskmised aastased tegevuskulud, **võidakse andmeesitajate vahel jaotada kokku 100–150 miljonit eurot tulu** (võlakirjade ja tuletisinstrumentide puhul on sõltuvus andmetulust vähem oluline, mistõttu ei ole selle kauplemiskoondteabe kohta tulusimulatsiooni tehtud).

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?

Koondamisvariantide 1.1, 1.2 ja 1.4 puhul seisneks kasu selles, et **VKEde aktsiad**, mis on noteeritud ainult ühel või mõnel reguleeritud turul või VKEde kasvuturul, muutuvad nähtavaks igale (mittekohalikule) investorile ja maaklerile või variandi 1.1 puhul oma tarbeks koondajatele liidus. See suurendaks investeeringute atraktiivsust ja nende aktsiate investeerimisfondidesse või investeerimisportfellidesse lisamise võimalusi, mis omakorda suurendaks VKEde kapitali kaasamise tulemuslikkust.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Otsest mõju riigieelarvetele **ei ole**. Variandid 1.2 ja 1.4 nõuavad andmete ühtlustatud aruandlusstandardite kehtestamiseks 2. tasandi õigusaktide vastuvõtmist. Ka on eelistatud variantide puhul vaja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolset järelevalvet ja täitmise tagamist.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Sotsiaalse mõju seisukohalt võivad variandid 1.1, 1.2 ja 1.4 soodustada suurema elanikkonnarühma turgudel osalemist. Ka oleks neil tõhusamatest finantsturgudest tulenev **kaudne** mõju.

D. Järeelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimese analüüsi 24 kuud pärast uute eeskirjade rakendamist ning pärast seda esitab ta igal aastal ajakohastatud analüüsi.

TÕESTATUD KOOPIA

Peasekretäri nimel

Martine DEPREZ

Direktor

Otsustusprotsess ja kollegiaalsus

EUROOPA KOMISJON